Наименование ТВП: Дывин - Великий Лес

© Volker Blueml

Код: BY050

Географические координаты: 52° 04' N 24° 34' E

Административная принадлежность: Брестская область: Кобринский район

Площадь: 20449 га

Критерии: A1, A4i

Национальный природоохранный статус: цэнтральная частка тэррыторыі з’яўляеца біялагічным заказнікам мясцовага значэння «Дзівін – Вялікі Лес» (3851 га)

Международный природоохранный статус: ТВП міжнароднай значнасці, утворана ў 2010 годзе

Общее описание:

Тэрыторыя ТВП размешчана ў паўднёва-заходняй частцы Кобрынскага раёна. З усходняга боку прымыкае ТВП "Балота Званец". Размешчана ў паўночна-усходняй частцы Маларыцкай раўніны - аднаго з трох фізіка-геаграфічных раёнаў акругі Брэсцкага Палесся Палескай правінцыі.

Рэльеф пераважна плоскі. Характэрнай асаблівасцю з'яўляюцца затарфованыя лагчыны, арыентаваныя з паўночнага-усходу на паўднёвы-захад.

На тэрыторыі ТВП "Дзівін - Вялікі Лес" праходзіць сістэма каналаў, якія упадаюць уДняпроўска-Бугскі канал. Самым вялікім з іх з'яўляецца Казацкі канал. Перасякае вялікі балотны лясны масіў з юго-усходу на северо-захад у яго паўднёвай часткі. Праведзеная меліярацыя аказвае істотны ўплыў на водны рэжым лясных тарфяна-балотных глеб. Возера Любань, якое звязана дрэнажнымі каналамі з Дняпроўска-Бугскім каналам, з'яўляецца тут адзіным натуральным вадаёмам. Возера Любань разам з вдсх. Арэхаўскім і некалькімі затопленамі торфапляцоўкамі мае вялікае значэнне для вадаплаўваючых і каляводных птушак.

Забалочаныялясныяўчасткі, а таксама нізінныя балоты прадстаўленыяўцэнтральнайчастцы ТВП.

У адпаведнасці з геабатанічнымраянаваннемтэрыторыяадносіцадаПрыбугска-Прыпяцкаму раёну Бугска-Палескай геабатанічнай акругі падзоны шырокалісцева-хваёвых лясоў. На тэрыторыі біялагічнага заказніка "Дзівін - Вялікі Лес" пераважаюцьбяроза, сасна. Значнае распаўсюджванне атрымалі дуб, ясень,алешыначорная,радзей -грабіклён. Падлесакунасаджэнняхпрадстаўленыўасноўнымкрушынай,вярбой, ляшчынай, свідзінай.

У цэлым флора налічае каля 400 відаўсасудзістых раслін. Па прадстаўленасці такога рэдкага для еўрапейскага кантынента выгляду, як венерын чаравічак сапраўдны Cypripedium calceolus (каля 10 тыс. экзэмпляраў) заказнік "Дзівін - Вялікі Лес" не мае сабе роўных у Рэспубліцы Беларусь.

ТВП "Дзівін - Вялікі Лес" выкарыстоўваецца для вядзення лясной гаспадаркі, палявання, рыбалкі, збору грыбоў і ягад. Меліярыраванныя ўчасткі пераважна выкарыстоўваюцца для выпаса кароў і сенакосаў. На берагах воз. Любань размешчаныя базы адпачынку.

Основные биотопы:

Драбналістыя лясы - 35,8%, хваёвыя лясы - 7%, шырокалісцевыя лясы - 5%, сельгасугоддзі - 30%, балоты - 12,5 %, штучныя вадаёмы - 7%, азёры - 2,3%.

Птицы:

165 відаў птушак сустракаюцца на разглядаемай мясцовасці, 130 відаў гняздзіцца.

Тэрыторыя ТВП мае вялікае значэнне для захавання рэдкіх відаў птушак. Тут яшчэ захаваліся месцы пасялення такіх відаў як вялікі арлец *Aquila clanga*, вяртлявая чаротаўка *Acrocephalus paludicola*, вялікі грычук *Limosa limosa*.Мясцовая папуляцыя цецерука адна з самых буйных на крайнім паўднёвым захадзе Беларусі. Увосень перад міграцыяй на меліяраваных землях адзначаюцца зграі шэрых жураўлёў колькасцю да 3 000 асобін. У цэлым 58 відаў птушак маюць розны Еўрапейскі ахоўны статус.

Другие группы животных:

На ТВП адзначана 36 відаў звяроў, 5 відаў рэптылій, 10 відаў амфібій.

Состояние редких видов птиц:

Виды	Статус	Количество	Год/период оценки	Точность оценки	Тренды	Критерий ТВП
Шилохвость *Anas acuta*	мг	50-100 ос	2000-2009	Т		
Луток *Mergus albellus*	мг	20-40 ос	2000-2009	Т		
Гагара чернозобая *Gavia arctica*	мг	0-5 ос	2000-2010	Т		
Выпь большая *Botaurus stellaris*	гн	5 с	2000-2009	Т	↔	
Цапля большая белая *Casmerodius albus*	гн	5-15 п	2005-2010	Э	↑	
Черный аист *Ciconia nigra*	гн	4-10 п	2000-2009	Э	↔	

Виды	Статус	Количество	Год/период оценки	Точность оценки	Тренды	Критерий ТВП
Орлан-белохвост *Haliaeetus albicilla*	зал	3-4 ос	2000-2009	П	↔	
Змееяд *Circaetus gallicus*	гн?	1-3 п	2000-2009	Э	↔	
Лунь полевой *Circus cyaneus*	гн	2-4 п	2000-2009	Э		
Малый подорлик *Aquila pomarina*	гн	+	2000-2009	П		
Подорлик большой *Aquila clanga*	гн?	0-1 п	2000-2009	Т	↔	
Чеглок *Falco subbuteo*	мг	+	2000-2009	П		
Погоныш малый *Porzana parva*	гн	20-30 с	2000-2009	Э	↑	
Коростель *Crex crex*	гн	25-30 с	2000-2009	Э	↓	
Журавль серый *Grus grus*	гн	20-30 п	2000-2009	Э	↔	
Журавль серый *Grus grus*	мг	1500-3000 ос	2000-2009	Т	↔	A4i
Веретенник большой *Limosa limosa*	гн	10-20 п	2000-2009	Т	↓	A1
Филин *Bubo bubo*	гн	3-4 п	2000-2009	Т	↔	

Виды	Статус	Количество	Год/период оценки	Точность оценки	Тренды	Критерий ТВП
Дятел зеленый *Picus viridis*	гн	2-5 п	2000-2009	П		
Дятел белоспинный *Dendrocopos leucotos*	гн	5-10 п	2000-2009	П		
Камышовка вертлявая *Acrocephalus paludicola*	гн	11-15	2009	Т	↔	A1
Синица усатая *Panurus biarmicus*	гн	> 1 п	2009	П		
Лазоревка белая *Cyanistes cyanus*	зал	+	2000-2009	П		

Другие редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды:

Звяры: Барсук Melesmeles, арэшнікавая соня Muscardinusavellanarius.

Рэптыліі: Балотная чарапаха *Emysorbicularis.*

Насякомые: Гламерыс звязаны *Glomerisconnexa,* мнемазіна *Parnassius mnemosyne,* жужаль фіялетавы *Carabusviolaceus*.

Расліны: Пылкагалоўнік чырвоны *Cephalantherarubra,* ятрышнік мужчынскі *Orchis mascula*, увярэднік скіпетрападобны *Pedicularissceptrum-carolinum,* венерын чаравічак сапраўдны *Cypripediumcalceolus,* кадзіла сармацкае *Melittissarmatica,* ядрушка даўгарогая *Gymnadeniaconopsea,* гарычка крыжападобная *Gentianacruciata* , гайнік цёмна-чырвоны *Epipactisatrorubens,* вярба чарнічная *Salixmyrtilloides,* асака ценявая *Carexumbrosa,* званочак шыракалісты *Campanulalatifolia,* зубніца клубняносная *Dentariabulbifera,* лілея кучаравая *Liliummartagon,* тайнік яйцападобны *Listeraovata,* касач сібірскі *Irissibirica.*

Угрозы:

- зарастанне асаковых балот хмызняком.
- значная рэкрыяцыйная нагрузка.

Рекомендации по сохранению:

- Падтрымліваць гідралагічны рэжым заказніку з дапамогай шлюзаў на канале Казацкі.
- Перадаць пад ахову месцы абітання рэдкіх відаў.
- Абмежаваць палявання на прамысловыя віды птушак на тэрыторыі заказніка.
- Інфармаванне мясцовага насельніцтва аб ТВП.

Источники информации:

Асабістыя паведамленні: Бакур Ю.Ю., Кальчанка А.І., Левы С.В., Пракапчук В.

Научное и технико-экономическое обоснование местного биологического заказника «Дивин-Великий лес» в Кобринском районе Брестской области.

Составители : Бакур Ю.Ю., Кальчанка А.І., Левы С.В.

---

* *Использование размещенной здесь неопубликованной информации для научных публикаций без письменного соглашения ее авторов запрещено. В случае использования части контента или страницы целиком на других интернет-ресурсах, обязательна ссылка на авторов и сайт iba.ptushki.org*